

Lag om ändring i lagen (1970: 417) om marknadsdomstol m. m.;

utfärdad den 26 februari 1976.

SFS 1976: 37

Utkom från trycket
den 9 mars 1976

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrives i fråga om lagen (1970: 417) om marknadsdomstol m. m.²

dels att i 1 och 20 §§ orden "lagen (1970: 412) om otillbörlig marknadsföring" skall bytas ut mot "marknadsföringslagen (1975: 1418)",

dels att i 3, 4, 9 och 11 §§ samt rubriken närmast före 13 § orden "otillbörlig marknadsföring" skall bytas ut mot "marknadsföring",

dels att i 6 och 11 §§ ordet "Konungen" skall bytas ut mot "regeringen",

dels att 13, 15 och 18 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

Till följd härav kommer lagen att ha följande lydelse från och med den dag då denna lag träder i kraft.

Inledande bestämmelser

1 §³ Marknadsdomstolen handlägger ärenden enligt lagen (1953: 603) om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet, marknadsföringslagen (1975: 1418) och lagen (1971: 112) om förbud mot oskäliga avtalsvillkor.

¹ Prop. 1975/76: 34; NU 20; rskr 145.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 1972: 732.

³ Senaste lydelse 1973: 879.

2 § Mot marknadsdomstolens beslut i ärende som avses i 1 § får talan ej föras. Detsamma gäller domstolens beslut i övrigt enligt denna lag.

Marknadsdomstolens sammansättning m. m.

3 §⁴ Marknadsdomstolen består av ordförande och vice ordförande samt åtta andra ledamöter, av vilka två är särskilda ledamöter, en för ärenden om konkurrensbegränsning och en för ärenden om marknadsföring och ärenden om oskäliga avtalsvillkor.

4 §⁵ Ordföranden och vice ordföranden skall vara lagkunniga och erfarna i domarvärv. Ledamoten för ärenden om konkurrensbegränsning skall ha särskild insikt i näringslivets förhållanden och ledamoten för ärenden om marknadsföring och oskäliga avtalsvillkor särskild insikt i konsumentfrågor. Ordföranden, vice ordföranden och de särskilda ledamöterna får ej utses bland personer som kan anses företräda företagarintressen eller konsument- och löntagariintressen.

För vice ordföranden och var och en av de särskilda ledamöterna finns en eller flera ersättare. Bestämmelserna om vice ordförande och särskild ledamot gäller även ersättare.

5 § Av övriga ledamöter utses tre bland företrädare för företagarintressen och tre bland företrädare för konsument- och löntagariintressen.

För ledamot som avses i första stycket finns en eller flera ersättare. Bestämmelserna om ledamot gäller även ersättare.

6 §⁶ Regeringen utser ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och ersättare i marknadsdomstolen. Ledamot och ersättare utses för viss tid.

7 § Ledamot och ersättare i marknadsdomstolen skall vara myndig svensk medborgare.

Innan ledamot eller ersättare börjar tjänstgöra i domstolen, skall han ha avlagt domared.

8 § Bestämmelserna i 4 kap. rättegångsbalken om jäv mot domare äger motsvarande tillämpning på ledamot i marknadsdomstolen.

9 §⁷ Marknadsdomstolen är beslutför, när ordföranden och fyra andra ledamöter är närvarande. I beslut skall lika antal ledamöter som företräder företagarintressen samt konsument- och löntagariintressen delta.

⁴ Senaste lydelse 1973: 879.

⁵ Senaste lydelse 1973: 879.

⁶ Senaste lydelse 1972: 732.

⁷ Senaste lydelse 1973: 879.

Av de särskilda ledamöterna deltagar vid handläggning av ärende om konkurrensbegränsning endast den som utsetts för sådana ärenden och vid handläggning av ärende om marknadsföring eller oskäligen avtalsvillkor endast den som utsetts för sådana ärenden.

Ordföranden kan ensam på domstolens vägnar företaga förberedande åtgärd och pröva fråga om avskrivning av ärende.

10 § Som marknadsdomstolens beslut gäller den mening varom de flesta ledamöter förenar sig eller, vid lika röstetal, den mening som ordföranden biträder.

Näringsfrihetsombudsman och konsumentombudsman

11 §⁸ För konkurrensbegränsningsfrågor finns en näringsfrihetsombudsman och för frågor om marknadsföring och frågor om oskäligen avtalsvillkor en konsumentombudsman.

Ombudsman utses av regeringen för viss tid och skall vara lagkunnig.

Förfarandet i konkurrensbegränsningsärenden

12 § Särskilda bestämmelser om förfarandet i konkurrensbegränsningsärenden finns i lagen (1953: 603) om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet.

Förfarandet i ärenden om marknadsföring och oskäligen avtalsvillkor⁹

13 §¹⁰ Ansökan om förbud eller åläggande enligt 2—4 § marknadsföringslagen (1975: 1418) eller 1 § lagen (1971: 112) om förbud mot oskäligen avtalsvillkor göres skriftligen. Av ansökningen skall framgå de skäl på vilka ansökningen grundas och den utredning sökanden åberopar.

14 § Sökanden och hans motpart skall beredas tillfälle att vid sammanträde inför marknadsdomstolen lägga fram sina synpunkter och förebringa den utredning de vill åberopa. Till sådant sammanträde skall konsumentombudsmannen kallas, även om han ej är sökande.

Före sammanträde kan muntlig eller skriftlig förberedelse äga rum i den utsträckning domstolen bestämmer.

15 §¹¹ Ärende får avgöras utan sammanträde enligt 14 § första stycket, om tillfredsställande utredning föreligger och part ej begär sammanträde. Ansökan som uppenbart ej förtjänar avseende får avslås utan sådant sammanträde.

⁸ Senaste lydelse 1973: 879.

⁹ Senaste lydelse 1973: 879.

¹⁰ Senaste lydelse 1973: 879.

¹¹ Senaste lydelse 1973: 879.

Fråga om förbud eller åläggande enligt 13 § marknadsföringslagen (1975: 1418) eller 5 § lagen (1971: 112) om förbud mot oskäligen avtalsvillkor kan prövas utan sammanträde enligt 14 § första stycket. Sådant förbud eller åläggande får dock ej meddelas utan att den som förbudet eller åläggandet avser fått tillfälle att yttra sig i frågan, såvida det icke finns anledning antaga att han avvikit eller eljest håller sig undan.

Allmänna bestämmelser om förfarandet

16 § Bestämmelserna i 5 kap. rättegångsbalken om offentlighet vid domstol äger motsvarande tillämpning vid marknadsdomstolen.

Utöver vad som följer av första stycket kan domstolen förordna att sammanträde för handläggning av konkurrensbegränsningsärende skall hållas inom stängda dörrar, om det kan antagas att förhandlingsarbetet i ärendet skulle försvåras till följd av offentligheten.

17 § Vid marknadsdomstolens sammanträden föres protokoll.

18 §¹² Marknadsdomstolen kan vid vite förelägga part eller annan, som kan antagas ha upplysning att lämna som är av betydelse i ärendet, att inställa sig personligen inför domstolen. Domstolen kan besluta att den som ej är part skall höras som vittne. Därvid äger 36 kap. 3, 5 och 6 §§, 10 § andra stycket, 11 §, 13 § första stycket och 14 § rättegångsbalken motsvarande tillämpning. Vägrar vittne utan giltigt skäl att avlägga ed eller att avge vittnesmål eller besvara fråga, får domstolen vid vite förelägga vittnet att fullgöra sin skyldighet.

Part kan även föreläggas vid vite att tillhandahålla domstolen handling, varuprov och liknande som kan ha betydelse i ärendet. Detta innebär dock ej skyldighet att röja yrkeshemlighet av teknisk natur.

I fråga om vite som avses i denna paragraf äger 9 kap. 8 § rättegångsbalken motsvarande tillämpning. I stället för de där angivna beloppen 5 000 och 10 000 kronor skall dock gälla 50 000 och 100 000 kronor.

Den som ej är part och som efter kallelse av marknadsdomstolen inställt sig inför domstolen har rätt till ersättning enligt vad i rättegångsbalken är föreskrivet om ersättning till vittne eller sakkunnig. I ärende vari ombudsman för talan tillämpas bestämmelserna för mål om allmänt åtal och i annat ärende bestämmelserna för mål vari förlikning är tillåten. Skall ersättning utges av parterna en för båda och båda för en, skall domstolen slutligt fördela kostnaden mellan dem med hälften å vardera.

19 § I marknadsdomstolens beslut varigenom ärende avgöres anges de skäl på vilka beslutet grundas. Beslutet sändes till parterna samma dag som det meddelas.

20 §¹³ Skall inlägga, kallelse, föreläggande, beslut eller annan handling tillställas part eller annan, sker det genom delgivning.

¹² Senaste lydelse 1972: 732.

¹³ Senaste lydelse 1973: 879.

Delgivning av beslut av marknadsdomstolen, vilket innefattar vitesföreläggande enligt lagen (1953: 603) om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet, marknadsföringslagen (1975: 1418) eller lagen (1971: 112) om förbud mot oskäligen avtalsvillkor, får ej ske enligt 12 § delgivningslagen (1970: 428), med mindre anledning förekommer att den sökta avvikit eller eljest håller sig undan.

Övriga bestämmelser

21 § Den som obehörigen yppar vad som enligt marknadsdomstolens beslut icke får uppenbaras, dömes till böter eller fängelse i högst ett år, om ej gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

22 § Fråga om utdömande av vite enligt 18 § prövas av marknadsdomstolen.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

På regeringens vägnar

KJELL-OLOF FELDT

Sten-Erik Bergstrand
(Handelsdepartementet)

